

LEADER PROGRAMM JA
RAHASTUSVÕIMALUSED MTÜ-LE

23.02.2016 Kose Raamatukogu

Leader on Euroopa Liidu algatusprogramm aastast 1991, mille abil edendatakse elu maapiirkonnas.

Leader-meetme **üldeesmärk** on kohaliku algatuse edendamine, aidates läbi maapiirkonna sisemiste arenguvõimaluste parema kasutamise kaasa põllumajanduse ja metsanduse konkurentsivõime, keskkonna ja paikkonna ning **eriti maapiirkonna elukvaliteedi parandamisele ja majandustegevuse mitmekesistamisele.**

Leader edu alus – võimalus kohapeal otsustada, millised on vajalikud ja mõjusad piirkonda arendavad projektid/tegevused

Ida-Harju Koostöökoda

- Piirkondlik **Leader** tegevusgrupp ja arendusorganisatsioon
- Asutatud augustis 2008
- 4 omavalitsust **Aegviidu, Anija, Kose, Raasiku**
- Piirkonna suurus 1223,74km² ; ~18 500 elanikku
- 42 liiget (liikmed juriidilised organisatsioonid)
- **Avatud uutele liikmetele**

Ida-Harju Koostöökoja eesmärk

Moodustunud ühtses tegevuspiirkonnas (edaspidi piirkond) **kohaliku elu arendamine** ning **kohaliku initsiatiivi toetamine** lähtuvalt piirkonna vajadustest ja huvidest, piirkonna strateegia koostamine ja elluviimine tuginedes **kolme erineva sektori** (avalik-, era- ja mittetulundussektor) **partnerlusele**.

Ida-Harju Koostöökoja piirkond

2008 - 2013	2014 +
939 km ²	1223,74 km ²
~ 17 500 elanikku	18 302 elanikku
66 küla	102 küla
6 alevikku	8 alevikku
1 vallasisene linn	1 vallasisene linn

Võimalused

Liikmetele

- Otsustusprotsessis osalemine (üldkoosolek, töögrupid)
- Kandideerida juhatuse ja/või teiste juhtorganite liikmeks
- Osaleda **liikmetele mõeldud** õppekäikudel ja koolitustel
- Soodsam osalemine messidel, laatadel jm tegevustes, mida tegevusgrupp korraldab
- Võimalus osaleda IHKK poolt elluviidavates projektides
- KONTAKTID!

Kõigile

- Rääkida kaasa oma piirkonna arengus – erinevad töörühmad jm ettevõtmised
- Saada nõu ja abi oma ettevõtmistele
- KOOSTÖÖ (sh kontaktide vahendamine, koostööpartnerite otsimine)
- Tugi heade ideede elluviimiseks

IDA-HARJU KOOSTÖÖKOJA STRATEEGIA 2015 – 2022

Visioon

Aastal 2022 on Ida-Harju Koostöökoja tegevuspiirkond üleriigiliselt tuntud ja väljapaistev **turismiaktiivsuse**, **valdkondadeülese koostöö** ja **kohalike ressursside** efektiivse kasutamise poolest

Vabühendused on saavutanud majandusliku iseseisvuse ja mängivad olulist rolli piirkonnaüleste ühistegevuste algatamisel ning juhtimisel

Elukeskkonna jaoks oluliste objektide ja (kogukonna)teenuste arendamisel innovaatiliste lähenemiste kasutamine on taganud nende multifunktsionaalsuse, turvalisuse ja jätkusuutlikkuse

Ettevõtluses kohalike ressursside keskkonnaga kooskõlas kasutamine ja valdkonna-üleline koostöö panustab otseselt piirkonna konkurentsivõime tõusu

Valdkonna-üleste koostöövõrgustike käivitamise ja väliseid partnereid kaasava koostöö kaudu on juurutatud piirkonna omapära arvestavad koostöömudelid ning -tegevused.

Eesmärgid

VISION

Koostöö

Kohalike ressursside
efektiivne kasutamine
(fookusega kohalikul toidul)

Turismi areng

Strateegia
eesmärk **1**

Meede 1 – Elukeskkonna arendamine

Strateegia
eesmärk **2**

Meede 2 – Ettevõtluse arendamine

Strateegia
eesmärk **3**

Meede 3 – Ühistegevuse arendamine

Strateegia
eesmärk **4**

Meede 4 – Piirkonnaüleline koostöö arendamine

IDA-HARJU
Koostöökoda

Toetusmeetmed

- **Meede 1 – Elukeskkonna arendamine**
Investeeringud elukeskkonna jaoks olulistesse avaliku kasutusega objektidesse (kultuuri- ja sporditaristu jms)
- **Meede 2 – Ettevõtluse arendamine**
Ettevõtluse arendamine (strateegia prioriteetide ja eesmärkide haakuvad tegevused ja investeeringud)
- **Meede 3 – Ühistegevuse arendamine**
Ühistegevuse arendamine, MTÜ-de iseseisvumine, piirkonna üleste ühistegevuste arendamine
- **Meede 4 – Piirkonnaülese koostöö arendamine**
Tegevusgrupi poolt elluviidavad piirkonnaülesed (sh rahvusvahelised) koostööprojektid

Millal saab toetust taotleda 2016?

2016. aastal avatakse taotlusvoorud esimesel võimalusel (peale maaeluministeriumi poolt kinnituse saamist).

Proгноositav aeg hetkel on **mai 2016.**
2016.a avatakse kõik meetmed korraga

Millal saab toetust taotleda 2017 - 2019?

Taotlusvoorud on plaanitud iga-aastaselt avada järgmiselt:

- Meede 1: Elukeskkonna arendamine – II kvartal (aprill)
- Meede 2: Ettevõtluse arendamine – I kvartal (veebruari)
- Meede 3: Ühistegevuse arendamine – I kvartal (veebruari)

IDA-HARJU
KOOSTÖÖKODA

	2016	2017	2018	2019
Meede 1 Elukeskkonna arendamine	40%	40%	20%	X
Meede 2 Ettevõtluse arendamine	30%	30%	30%	10%
Meede 3 Ühistegevuse arendamine	30%	30%	30%	10%
Meede 4 Päikonnaülese koostöö arendamine	Meede avatud jooksvalt kuni vahendite lõppemiseni			

Aastate vahel raha jagunemine

IDA-HARJU
KOOSTÖÖKODA

Projektitoetuse määr ja suurus

- MTÜ, SA, KOV kuni 80%
- Ettevõtjale kuni 60 %
MTÜ, SA või KOV kuni 60%, kui kavandatud tegevus on suunatud ettevõtluse arendamiseks.
- Taristuinvesteering kuni 60 %
- Uue põlvkonna elektroonilise side juurdepääsuvõrgu rajamiseks kuni 60%
(IHKKs kuni 60%)
- Mootorsõiduki ja maastikusõiduki ostmiseks ja liisimiseks projektitoetuse taotlemise korral antakse ettevõtjale, MTÜle või SAle projektitoetust kuni 30 % investeeringuobjekti abikõlblikest kuludest.

UUS! Mitteinvesteeringud §30 lg2 p7

- Mitteinvesteeringuteks ehk *pehmete tegevuste elluviimiseks* saab projektitoetust taotleda, kui need on **osa ühisprojektist, teadmussiirde projektist** või tegevusgruppide omavahelisest **koostööprojektist**

UUS! Ühisprojekt¹

- Taotlejal peab olema **vähemalt üks partner** - füüsilisest isikust ettevõtja või juriidiline isik §28 lg 3 p2
  - Kui ühisprojekti algatajaks on KTG, siis ei saa ainsaks partneriks olla teine KTG
- Ühisprojekti tegevused viiakse ellu **kahe kuni nelja aastase tegevuskava** alusel
- Ühisprojekti tegevuskava vorm asub PRIA veebilehel
- **UUS!** pärast ühisprojekti toetuse taotluse rahuldamist PRIAs avalikustab KTG oma **veebilehel ühisprojekti eesmärgi, partnerid ja üldised tegevussuunad** §21 lg4 p13

UUS! Ühisprojekt²

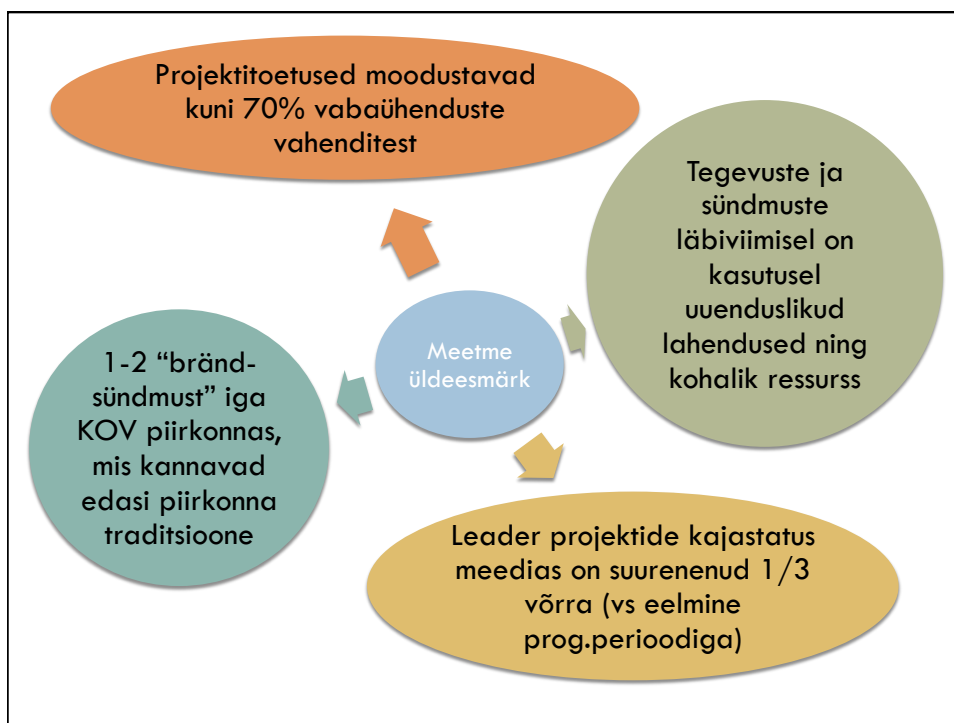
- Ühisprojekti toetus makstakse välja toetuse taotlejale §31 lg 1 p22
- Ühisprojekti osalev partner ei saa esitada arveid PRIA-le toetuse väljamaksmiseks
- Ühisprojekti partner võib olla hinnapakkuja
  - Näiteks on toetatav MTÜ ja ettevõtjate vaheline ühisprojekti, kus planeeritakse koostöös teadus-arendusasetusega midagi uut katsetada, juurutada

Meede 3 – Ühistegevuse arendamine

Meetme üldeesmärk
(vastab strateegia eesmärgile)

Vabaihendused on saavutanud majandusliku iseseisvuse ja mängivad olulist rolli piirkonnaülest ühistegevuste algatamisel ning juhtimisel

Toetatavad tegevused

- **Valla- ja piirkonnaüleste** traditsiooniliste sündmuste korraldamine jms;
- Tegevused ja investeeringud, mis aitavad **suurendada vabaühenduste majanduslikku sõltumatust**;
- **Rahva- ja pärandkultuuri traditsioonide** talletamine ning arendamine;
- Meetme eesmärkidega seotud tegevusteks vajalike **väikevahendite soetamine**.

Mitte-toetatavad tegevused

- **Võistlus- või treeningriietus** (v.a esinemisriietus 1 x kollektiivi kohta programmiperioodi jooksul);
- **Osalemine välisreisidel**, sh spordivõistlustel (v.a kuni 26 aastaste (k.a.) noortegrupid ja juhul kui välisreisil osalemine panustab otseselt strateegia eesmärkide saavutamisse);
- **Maakondlikud sündmused** (v.a juhul kui korraldajate hulgas on IHKK piirkonna organisatsioon või sündmus toimub IHKK territooriumil);
- Väga kitsale sihtgrupile suunatus tegevused ja investeeringud;
- Organisatsiooni püsikulud;

Kes saab toetust taotleda?

- Ida-Harju Koostöökoja **tegevuspiirkonnas tegutsev**:
  - Kohalik omavalitsus (KOV);
  - Mittetulundusühing (MTÜ);
  - Sihtasutus (SA);
  - Ettevõtja (OÜ, AS, FIE, TÜ).
- **Projektist kasusaajad** peavad olema Ida-Harju Koostöökoja piirkonna elanikud ja/või organisatsioonid;

Kui palju saab toetust taotleda?

- Toetuse määr olenemata taotleja juriidilisest vormist on **maksimaalselt 80%** toetatava tegevuse abikõlblikust maksumusest;
- Toetuse määr **laatade ja festivalide korraldamisel ning ettevõtjale kõigi tegevuste puhul** maksimaalselt **60%**;
- Projektitoetuse **miinimumsumma** on **2000** eurot;
Projektitoetuse **maksimumsumma** on **10 000** eurot;

Hindamiskriteeriumid

Hindamiskriteerium	Osakaal
Projekti vajaduse põhjendatus	20 %
Projekti mõju koostööle ja kaasatusele (sh kohaliku ressursi kasutusel)	15 %
Eelarve põhjendatus	15 %
Projekti omafinantseeringu määr	10 %
Taotleja ja tegevuste jätkusuutlikkus	10 %
Sihtrühmade selgus	10 %
Teavitustegevuste olemasolu, teostatavus ning teavitustegevuste asjakohasus	10 %
Taotlusdokumentide tehniline korrektsus	10 %
KOKKU	100 %

VEEL RAHASTUSVÕIMALUSI

- **Kohaliku Omaalgatuse Programm (KOP)**
 Koordineerib: KÜSK (Kodanikuühiskonna Sihtkapital)
Toetust saavad:
 MTÜ-d (milles ei osale liikmena riik või omavalitsus);
 SA-d (mis ei ole asutatud riigi või KOV osalusel)
Toetus: kuni 2000 EUR (max 90%)
Suunad: kogukonna areng (meede 1), elukeskkonna ja kogukonnateenuste arendamine (meede 2)

INFOPÄEV: 11.03.2016 (vt www.kysk.ee)

IDA-HARJU
KoostööKODA

Erasmus+ programmi toetused

- Erasmus+ on EL haridus-, koolotus-, noorte- ja spordiprogramm
Erasmus+ programmi toetatavad tegevused **jagunevad õpirändeks, strateegiliseks koostööks ja poliitikate** kujundamiseks
- Õpiränne: üliõpilaste õpiränne ja praktika, võimalus õpetada partnerasutuses, täienduskoolituskursustel osalemine, töövarjuks olemine, rahvusvahelised noortevahetused, Euroopa vabatahtlik teenistus, noortega töötavate inimeste koolitus- ja võrgustikutegevused

Erasmus+ programmi toetused (2)

Strateegiline koostöö

Noorte valdkonnas: noortealgatused ja projektid, millega edendatakse vastastikuse õppe ja kogemuste vahetamise kaudu kodanikuaktiivsust, sotsiaalset uuendust, demokraatias osalemist ja ettevõtlust-

Vt täpsemalt: www.erasmuspluss.ee

Põhjamaade Ministrite Nõukogu

□ **Kultuuri- ja kunstiprogramm**

Võimalus kunsti- ja kultuuriprofessionaalidele taotleda projektitoetust uuenduslikeks ja harivateks ettevõtmisteks. Taotleda saavad ka kunsti- ja kultuuriasutused, kes teevad koostööd professionaalsete kunsti- ja kultuuritegelastega.

□ **Taotlemise tähtaeg 2016:** 07.03.2016

□ Vaata täpsemalt: www.norden.ee

Eesti Kultuurkapital

□ Eesti Kultuurkapital toetab kaunite kunstide, rahvakultuuri ning kehakultuuri ja spordi edendamise tutvustamise ja populariseerimise projekte

□ **Taotluste esitamise tähtajad:** 20.02; 20.05; 20.08; 20.11

□ Vt täpsemalt: www.kulka.ee

Info toetusvõimalustest

- www.kysk.ee - Kodanikuühiskonna Sihtkapitali poolt vahendatavad toetused
- www.heak.ee - üldine info maakonna tasandil (sh toetusvõimalused)
- www.pria.ee
- www.eas.ee - Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus

Rahvusvaheline koostööprojekt “Kestlik ettevõtlus maal”

Projekti partnerid

- 3 Leader gruppi Eestist
- 3 Leader gruppi Soomest
- 2 Leader gruppi Lätist

Tegevused 1: Avaüritus

- **Projekti avaüritus augustis 2016**

Räägime detailselt projekti planeeritavatest tegevustest, tutvume kõigi koostööpartneritega jne.

Toimumise koht: MTÜ Arenduskoja piirkonnas (eeldatavalt Tapal)

Tegevus 2: Ettevõtjate vahetused

Eesmärk: luua ettevõtjate vahel otsekontakte; õppida üksteiselt; luua soodsad tingimused toote- ja teenusearenduseks, ühisturunduseks ja ekspordiks.

- Vahetuse kestus ca 1 nädal.
- Kaasa saab võtta oma ettevõttest (või kogukonnast) ühe noore.
- Vahetuspäevik
- Vahetuse järgne seminar Eestis.

Tegevus 2: Ettevõtjate vahetused

- **Sihtgrupp:** tegutsevad ettevõtjad, kellel on huvi väliskoostöö arendamise vastu.
- **Vahetuse toimumise aeg:** 2017
- **Ettevõtjate arv:** 8 (IHKK piirkonnast)

Tegevus 3: Õppereisid

- 1 õppereis Soome (4-5 päeva)
- 1 õppereis Lätti (4-5 päeva)

Eesmärk: projektipartnerite ja ettevõtjate külastamine, teise riigi ettevõtluskeskkonna ning projektikogemustega tutvumine jne.

Sihtgrupp: ettevõtjad, kes ei soovivad tutvuda teise riigi kogemusega, leida koostööpartnereid.

Tegevus 3: Õppereisid (vastuvõetavad)

- 1 õppereis Soomest
- 1 õppereis Lätist

Eesmärk: Läti ja Soome ettevõtjad tulevad tutvuma Eesti ettevõtjatega, saavad ülevaate meie ettevõtluskeskkonnast ning projektikogemustest.

Toimumise aeg: 2017 – 2018 (kõik õppereisid)

Tegevus 4: Inspiratsioonipäevad

- 6 inspiratsioonipäeva (2 IHKK piirkonnas)
- **Sisu:** kohtumine tuntud ettevõtjate/esinejatega, toodete ja teenuste tutvustused, arutelud ettevõtjatele olulistel teemadel, võrgustumine teiste ettevõtjatega.
- **Toimumise aeg:** 2016 - 2018

Täna tähelepanu eest!

Tiina Sergo
MTÜ Ida-Harju Koostöökoda
Tel +372 56 945 871
E-post: tiina@idaharju.ee
www.idaharju.ee

